

Kafli 2

Velferð First Responder

Geðræn áhrif bráðapjónustu

- Þú getur lent í að sinna tilfellum sem geta valið mikilli streitu s.s.:
 - Áverkar og veikindi ungbarna og barna
 - Aldraðir sjúklingar
 - Dauðsföll og ofbeldi
 - Hópslys

Fimm stig þess að sættast við andlát og dauða

- **Afneitun:** Neitar að trúa því sem gerst hefur.
- **Reiði:** Reiðist við sorglega atburði
- **Samningaleiðin:** Reynir að sannfæra sjálfan sig um að hægt sé að fresta dauðanum
- **Punglyndi:** Depurð
- **Sættir:** Gerir sér grein fyrir því að andláti verður ekki breytt.

Meðhöndlun streitu

- Inniheldur:
 - Þekking á streitu og einkennum
 - Að koma í veg fyrir streitu
 - Að minnka streituvalda

Nokkur einkenni streitu

• Uppstökkur	• Sektarkennd
• Eirðarleysi	• Minnkuð matarlyst
• Óeðlileg hegðun	• Minnkuð kynkvöt
• Svefnleysi	• Áhugaleysi í vinnu
• Kvíði	• Einangrun
• Óöryggi í ákvörðunum	

Forvarnir streitu

- Borða hollan mat
- Hætta að reykja
- Gera æfingar
- Finna jafnvægi á milli hvíldar og hreyfingar
- Næg hvíld og slökun
- Breyta vinnutíma
- Fá faglega ráðgjöf

Aðferðir til að minnka streitu

- Kennsla í þjálfun í streitu tengdum málefnum
- Félagastuðningur
- Áfallahjálp

Öryggi á vettvangi

- smitandi sjúkdómar
- líkamsvessar
- sóttvarnir
- bólusetningar
- hættur á staðnum

Aðalatriði

- **Sjúkdómssvaldur (Pathogen):** sjúkdómssvaldandi örverur.
- **Sóttvarnir, Body Substance Isolation (BSI):** Hugtak sem flokkar alla líkamsvessa sem hugsanlega sýkingarvalda.
- **Almennar varnir:** aðgerðir til að verjast smiti.

Algengir smitandi sjúkdómar

- Human immunodeficiency virus (HIV)
- Hepatitis B – lifrabólga B
- Tuberculosis - berklar

Almennar varnir

- Alltaf að nota hanska
- Nota varnar gleraugu
- Handþvottur
- Ekki loka, klippa eða beygja notaðar nálar.
- Henda nálum og vessa menguðum búnaði í þar til gerð ílát.
- Nota varnir s.s blásturmaska/dúk eða annan öndunarbúnað í endurlífgun

Að fara úr hönskum

- Rétt aðferð við að taka af sér vessa mengaða hanska er nauðsynleg til að minnka dreyfingu á smiti.

Bólusetningar

- Tetanus prophylaxis - stífkrampi
- Hepatitis B vaccine - lifrabólga
- Tuberculin testing - berklapróf

Á leið í útkall

- **Boðun:** notaðu útkalls upplýsingar til að meta hugsanlega hættu.
- **Á leiðinni:** Mundu eftir örygginu þegar þú ert á leið á staðinn.
- **Staða ökutækja:** Leggðu ökutækinu þínu þannig að það veiti vörn við annarri umferð á staðnum.

Mat á útkallsstað

- Umferð
- Glæpir og ofbeldi
- Fólksfjöldi
- Rafmagn
- Eldur
- Hættuleg efni
- Óstöðugir hlutir
- Beittir hlutir
- Dýr
- Umhverfisáhrif s.s veður
- Sérstækar bjarganir
- Loft- og blóðsmit

Merkingar hættulegra efna

- Reglur kveða á um að faratæki sem flytja hættulegan farm beri sértækar merkingar um farminn
- Ef þú sérð sértækar merkingar um hættulegan farm kallaðu þá eftir aðstoð

